

Mythologia, Francfort, 1581 - VII, 06 : De Harpyis

Auteur(s) : Conti, Natale

Collection Mythologia, Francfort, 1581 - Livre X

Ce document a pour résumé :

[Mythologia, Francfort, 1581 - X \[86-87\] : De Harpyis](#)

Collection Mythologia, Venise, 1567 - Livre VII

Ce document est une version augmentée de :

[Mythologia, Venise, 1567 - VII, 06 : De Harpyis](#)

Collection Mythologie, Paris, 1627 - Livre VII

[Mythologie, Paris, 1627 - VII, 07 : Des Harpyes](#) est une transformation de ce document

Collection Mythologie, Lyon, 1612 - Livre VII

[Mythologie, Lyon, 1612 - VII, 06 : Des Harpyes](#) est une traduction de ce document

Informations sur la notice

Auteurs de la notice Équipe Mythologia

Mentions légales

- Fiche : Projet Mythologia (CRIMEL, URCA ; IUF) ; projet EMAN, Thalim (CNRS-ENS-Sorbonne Nouvelle). Licence Creative Commons Attribution - Partage à l'Identique 3.0 (CC BY-SA 3.0 FR)
- Images : Münchener DigitalisierungsZentrum (MDZ).

Présentation du document

Publication Francfort, André Wechel, 1581

Exemplaire Regensburg (Allemagne), Staatliche Bibliothek, 999/Hist.pol.1307

Formatin-8

Langue(s)

- Grec ancien
- Latin

Paginationp. 729-733

Des dieux, des monstres et des humains

Entités mythologiques, historiques et religieuses [Harpyes](#)

Notice créée par [Équipe Mythologia](#) Notice créée le 28/12/2018 Dernière modification le 25/11/2024

ipsius regis gratiam illum immortalibus laudibus extulisse ob
peritiam iustitiae facultatis, quem & gratum Dijs hominem
fuisse dixerunt, & post mortem etiam vixisse, atque in avem
pulcherrimam, Apolliniq; dicatam mutatum, quae vel mor-
tem ipsam cum cantu exciperet, quia se Deo amicam esse sen-
tiat, & ad meliorem vitam sic transitura. Nam cum mors com-
munis sit omnibus animantibus, neque vlla sit differentia san-
guinis, facultatum, honorum, nisi quis vi laudis ac virtutis, com-
munem omnibus vitae metam perpetuitate nominis supera-
uerit, vel nihil est magnopere expetendum in rebus humanis,
vel sola gloria, quae per bonitatem morum, sanctitatem, fidem,
pietatem, integritatem, innocentiam ac beneficentiam late
extenditur. sit etiam hoc ipsum per disciplinatum liberaliumq;
artium praestantiam cognitionis, qui honor in animis poste-
rotum diutissime conservatur. nam cum fieri omnino non
possit ut nihil agamus, quid aptius praecclaris ingenijs relictum
est in quo se exerceant, cum quid datur otij, quam in cogno-
scendis rebus gestis praeteritorum temporum, & delirijs quibus se
suosq; perdidit summis rebus praefecti, aut quibus virtutibus
haec omnia ab ipsidem sapienter sunt conservata? est illud pra-
eterea studium honestissimum omnium ac utilissimum, & ca-
eteris omnibus occupationibus praefendam, quo aliquis sei-
psum ad vitam quam honestissime cum virtute transigendam
informet. Atq; de Cygno satis, nunc dicatur de Harpyis.

De Harpyis.

CAP. VI.

HARPYIAE, quae Stymphalides aves etiam vocatae fue-
runt, filiae fuisse dicuntur Thaumantis & Electrae O-
ceani filiae, ac sorores Iridis, ut scripsit Hesiod. in Theogonia in
his versibus:

Θαύματος δ' ἢ κλυτοῖσθε θυρήεσσιν ὄψαται
ἠγάγετ' ἢ Λίκτησιν ἢ δ' ὀκέωντι κεν ἴρι,
ἠοκέμεσθ' Ἄρπυιαι Λιμῶντ' ἀκυσίτηντι.

- Oceano patam, Thaumatas, qui litora pulsat,
Uxorem Electram duxit: mox edidit Irim
Illa viro: Harpyias, Aelloq;ue, Ocypetenq;ue.

Acusilaus Neptuni ac Terrae filias fuisse credidit; Sosibius Era-
siam & Harpyiam memoriae prodidit fuisse Phineae filias: quae,
ut patet ex superioribus Hesiodi carminibus, tres fuerunt, Iris,

Aello, Ocypete. Quidam Celeno pro Iride subrogarunt. Afius, Alopen, Acheloen, & Ocypeten nominavit, ut etiam Hyginus. Stesichorus Thyellâ addidit: Asclepiades Ocythoen, Achæus Ocypoden. Has proditum est memoriæ ab Ifacio in Thracia habitare solitas, auresque vrsorum, corpora vulturum, faciem virginum habuisse, fuisseq; alatas, & humanis brachijs ac pedibus, sed vnguibus monstrosis: quæ omnia propè ita descripsit Virg. lib. 3. *Aeneidos*:

Tristim haud illis monstrum, nec sanior Vlla

Postm, & ira Deum Stygijs sese extulit Vndis.

Virgines Volucrum Vultus: fœdissima Ventrū

Proluuias: Vncaque manus, & pallida semper

Ora fame.

Has ad epulas aduolantes facit, & volucres idem poeta nominavit. Has igitur Iouis canes fuisse memorant poetæ, ac rapaces demones: quæ ad dirum Phineï supplicium fuerint immissæ. Nam scripserunt antiqui Phineum in Bithynia iuxta fluvium Salmydellum Thraciæ habitare solitum, Agenoris & Calsiopæ filium, vel (ut quibusdâ magis placuit) Agenoris & Phœnicis; ut Apollodoro, Neptuni: quem tamen in Paphlagonia regnasse omnes narrant. Hunc aiunt nonnulli cum optio sibi data esset, ut vel cæcus diutissimè viueret, vel post certum tempus moreretur: cæcum consultò à Sole factum fuisse, & ab Agenoris temporibus vsq; ad Argonautarum nauigationem vixisse. Alij, quorum sententiæ accedit Sophocles, Cleopatram uxorem fuisse narrant Boreæ & Orithyæ filiam, è qua Phineus duos filios Crambim ac Orythum suscepit; vel (ut alij maluerunt) Parthenium & Crambim. Postea repudiata Cleopatra Ideam Dardani Scytharum Regis duxit: tum adolescentes illi accusati sunt, quod stuprum noueræ obrulissent, & à patre comprehensi ob id facinus capitis damnati. tandem ab Argonautis cognita illorum innocentia, & quæ inter ipsos intercedebat, affinitate, multis barbarorum cæsis, & ipso etiâ Rege obtruncato in eo certamine, liberantur. Non defuerunt qui ob eam accusationem oculis captos fuisse adolescentes inquam: quare indignatus Neptunus ob eam crudelitatem illum etiam cæcum fecit, & Harpyias immisit. Alij, inter quos Philochorus, hos Thynum & Mariandynum vocarunt. Alij hos non è Cleopatra, neq; ex Idæa Dardani filia, sed è quadam pellice Scythi-

ca

ea natos fuisse autumarunt. Id cum fecisset Phineus, dicitur eo supplicio à Ioue affectus ut oculis careret, & perpetua fame discruciaretur: cui tamen cum parata forent epulae, neque illas comedere tunc quidem licebat, quoniam Iupiter suos canes Harpyias scilicet ad eum miserat, quae vel ex ore comedentis cibum eriperent. Acusilaus Argivus, quia, cum vates esset, Iouis ac Deorum arcana mortalibus patefecisset, his supplicijs additum scripsit, ad quem profecti Argonautae per benignè accepti, pro praemio monstrati itineris in Colchidem, & pro liberalitate hospitali alatos Boreae filios cum sagittis miserunt, qui Harpyias à mensa Phinei depellerent: quas è regione fugientes, cum ad Plotas usque vocatas insulas, quas alij Echinadas vocant, insecuti fuissent: atque inde ad Argonautas iterum revertissent, quod illae iurassent se non amplius Phineum infestaturas, illae insulae dictae sunt Strophades: quae omnia explicata sunt ab Apollone. lib. 2. Argon. cum haec inquit:

ἴθα δ' ἐπάκτιον εἶκον Ἀγηγορίδης ἔχε φειγύς
 ἔς περὶ δὴ πάντων ὀλοώτατα πῆματ' ἀνίτλη
 ἦντι μαιτωσίης, τῶν οἱ πάρος ἐγυάλιξε
 Λητοίδης· ἠδ' ἔασον ὀπιζέτω καὶ Διὸς αὐτῆ,
 χρέων ἀτρικίως ἱερὸν νόον ἀνθρώποισι
 τῶν καὶ οἱ γῆρας μὲν ἐπὶ δηναίων ἰαθεῖν,
 ἔκ δ' ἔλειτ' ὀφθαλμῶν γλυκερὸν φάος, ἠδ' ἐγάνυδα
 ἦα ἀπὸ τρισισην ὀνείασιν, ὅσασί κ' αἰὲ
 θίσοφατα πλοῦθ' αἰνοὶ περὶ ναῖται οἶον δ' ἄγχιον.

*Hæc Agenorides habitabat litora Phineus,
 Aegymnia passim mortales est super omnes,
 Quod divinaret: namq; artem praeiust illi
 Latoides, quare ille Iovis vel Nympha summi
 Spernebat: mentemque Deum mortalibus idem
 Vaticinans nudavit, eum grauis inde senectus
 Inuasit: primum est oculorum lumine captus.
 Inde frus dardibus vetitum est: quas pluvium a semper
 Turba colonorum illius portabat in ades.*

Deinde carmina quae sequuntur, omnia propè illa narrant quae diximus de Phineo. Reversi sunt autem Boreadae, & ab insequendis Harpyis destiterunt Iride illos revocante, vel, ut alijs placuit, Iouis mandato. Cæterum illam fuisse conditionem Boreadum memorant, ut nisi Harpyias consequerentur,

sibi esset pereundum, atque hi casus Harpyias à Boreadibus nar-
rant: quarum altera in Peloponnesum volauit, & in Tigrem
fluuium decidit, qui ab ea dictus est Harpys, ut ait Apollodor.
libro primo. Panyasis tamen non strictis gladijs à Boreadibus
depulsas, sed sagittis casus esse arbitratus est, priusquam Bo-
readæ reuocarentur. Quòd autem canes Iouis vocatæ sint, pa-
tet ex his carminibus Apollonij lib. 2.

ἔστι μὲν, τὴν ἤντις ἀεφίη, ἐπιπλάσσειν ἰλάσσει

Ἄρπυιαι μετὰ λαοῖς ἀιδεκυίας.

Non est fas, Boreanae, depellere ferro

Inde canes Iouis Harpyias magni.

Has ipsas Harpyias quidam putarunt fuisse ab Hercule postea pul-
sas ex Arcadia; cùm Scymphialum oppidum iuxta Erasinum fluum
popularentur, aerei crepitaculi tinnitu, ut dictum fuit. Has scrip-
sit Chæremón sub quodam specu in Creta tandem se abdi-
disse, vnde nunquam postea euolauerint. Atque hæc ea sunt
quæ de Harpyis memoriæ prodita sunt ab antiquis.

¶ Dictæ sunt Harpyiæ ab ἀρπάζω, quòd omnia secum rap-
petent, quanquam quæ relinquebant, ita terro & fetido ex-
cremento inquinabant, ut fetor omnino perferri non posset.
Atque cùm fluminum, fontium, imbriumque natura per Na-
iades, & reliquas Nymphas significabatur, aer superior & vi-
igneus per Iouem, aqua per Neptunum, inferior aer per Iuno-
nem, per Vestam terra: sic per Harpyias vis & natura ventorum
significata est ab antiquis: qui (ut dictum est sæpius) sub his fa-
bularum figmentis vniuersa naturalis philosophiæ, & morum
præcepta tradiderunt, vtilitatem cum suauitate commisces-
tes. Atque vel ipsarum Harpyiarum ortus demonstrat vires es-
se ventorum, qui enim putarunt filias fuisse Thaumantis & E-
lectræ, quid aliud has esse senserunt, quam admirabilem ven-
torum naturam, qui è supernatate & puriore Oceani aqua per
Solis radios extolluntur? Huic rei vel illud est argumento, quòd
Indem ventorum sororem putarunt, quæ in imbribus, & nu-
bibus certo ordine collocatis apparet: neque sine imbribus
fieri potest: quo tempore etiam venti vel dominantur, vel iam
antecesserunt. Nomina præterea singularum Harpyiarum ven-
torum impetum vel celeritatem, vel aspectum significat: nam
Ocypete celeriter est volans, Aello procella, Celæno obscuritas
nubium, quæ ventis impelluntur. illud etiam indicabat forma
Har-

Harpyiarum, quæ fingebantur alatae & foeminae ob leuitatem duplicem ac celeritatem, cum neque Boreadae quidem illas comprehendere potuerint, ut iure de illis dici queat:

Quid leuius fumo? flamen. quid flamine? Ventus.

Quid vento? mulier. quid muliere? nihil.

Qui Itidem vocarunt tertiam Harpyiam, in idem reciderunt: nihil est enim horum à vi ventorum semotum. Quid ergo? significare voluerunt per hæc ventos è superna vi aquarum è puriore parte scilicet gigni: aut ex ea aqua quæ est cum terra commista superius, quæ in vapores extenuata in sublime tollitur: qui vapores postea modò in pluias condensantur, modò in vètos extenuantur. Neque abhorret præterea à ciuili institutione hæc fabula, quippe cum delectet rapacitatem & auaritiam hominum tanquam grauissimum supplicium Deorum consilio mortalibus immisam fuisse. Nam cur oculis captus est Phineus: quia non videbat humanam conditionem vitæ intra angustiissimos terminos includi, paucisque esse contentam, atque ob eam rem perpetua fame discruciabatur: neque poterat præsentibus epulis vesci, cum non pateretur illud habendi desiderium, ut præsentibus bonis perfrueretur, sed ut fieret tantum locupletior. Id vulturum corpus, id vnica manus, id ora semper fame pallentia significabāt, id reliqua corporis forma, quæ ex animo avari hominis ad vnguem expressa est. Quidam per Harpyias furtorum naturam significare voluerunt, quæ virgines ideo putatæ sunt, quia sterilia sunt: Dijs ita volentibus, & breui dilabuntur bona per rapinam furtumque parta: quare & famelicæ, & alatae, & immundæ dictæ sunt. At nunc de Hesperidibus.

De Hesperidibus.

CAP. VII.

HESPERIDES autem Hesperii Atlantis fratris filia: fuerunt, quas tamen Eubulus Atlantis, non Hesperii fuisse credidit: Chærekrates Phorci & Cetus. Nomina fuerunt illarum Ægle, Arethusa, Hespertusa, ut diximus in Hercule. Hæ hortos habuerunt non procul à Lixo oppido Mauritanie, extrema parte Æthiopiae, ad occidentem, vbi loca fuerunt à Sole exusta, arenisque obducta, & ob serpentum frequentiam infesta: neque multum à Meroe, & à mari rubro distantia. ibi anguis esse dicebatur, qui aurea mala custodiret ne ab vllò ca-